

Central University of Himachal Pradesh

(ESTABLISHED UNDER CENTRAL UNIVERSITIES ACT 2009)

Dharamshala, Himachal Pradesh-176215

NAAC Criterion-I

Key Indicator –1.2.2.1

1.2.2.1 Evidences

**Structure of the Program Clearly
Indicating the Courses, Credits/Electives as
Approved by the Competent Board**

Department of Punjabi & Dogri

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala,

Kangra

Central University of Himachal Pradesh

(ESTABLISHED UNDER CENTRAL UNIVERSITIES ACT 2009)

Dharamshala, Himachal Pradesh-176215

INDEX

Department of Punjabi & Dogri

S. No.	Description	Page No.
1.	Structure of the Program Clearly Indicating the Courses, Credits/Electives as Approved by the Competent Board	01-09

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਭਾਸ਼ਾ ਸਕੂਲ
(FACULTY OF LANGUAGES)
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department Of Punjabi & Dogri
ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (SYLLABUS)

FOR
ਐਮ.ਏ ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ: ਪਹਿਲਾ)
MA Punjabi (Semester: 1st + 2nd)
ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ: 2021-23
Examinations: 2021-23

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

Handwritten signature

1

Handwritten signature

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1st Semester)
ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (Syllabus)

ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾ : (PB-401) ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (04 credits)
1st Paper : (PB-401) Sahit Sidhant te Bharti kaav-Shastar (04 Credits)

ਦੂਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-402) ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ (04 credits)
2nd Paper : (PB-402) Das Guru Prampra (04 Credits)

ਤੀਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-404) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (04 credits)
3rd Paper : (PB-404) Punjabi Vartak (04 Credits)

ਚੌਥਾ ਪਰਚਾ : (PB-423) ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (02 credits)
4th Paper : (PB-423) Pachhami kaav shastar (02 Credits)

ਪੰਜਵਾਂ ਪਰਚਾ : (IKS-PB-424) ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ (02 credits)
5th Paper : (PB-424) Bharti Gian-Parnali (02 Credits)

ਛੇਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-422) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (04 credits)
6th Paper : (PB-422) Patarkari te Punjabi Patarkari (04 Credits)

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ (For other Departments):

ਚੌਥਾ ਪਰਚਾ : (PB-423) ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (02 credits)
4th Paper : (PB-423) Pachhami kaav shastar (02 Credits)

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2nd Semester)

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (Syllabus)

- ਸਤਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-407) ਭਗਤ ਬਾਣੀ (04 credits)
7th Paper : (PB-407) Bhagat Bani (04 Credits)
- ਅੱਠਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-408) ਖੋਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ (04 credits)
8th Paper : (PB-408) Khoj Ate Punjabi Alochana (04 Credits)
- ਨੌਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-410) ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (04 credits)
09th Paper : (PB-410) Punjabi sufi Kaav (04 Credits)
- ਦਸਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-409) ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (02 credits)
10th Paper : (PB-409) Sabhiyachar te Punjabi Sabhiyachar (02 Credits)
- ਗਿਆਰਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-425) ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (02 credits)
11th Paper : (PB-425) Meta-Alochana Ate viharak Alochana (02 Credits)
- ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-426) ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (02 credits)
12th Paper : (PB-426) Computer ate Punjabi Bhasha (02 Credits)
- ਤੋਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (IKS- PB-427) ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (02 credits)
13th Paper : (IKS-PB-427) Bharti Gian Prampra (02 Credits)

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ (For other Departments):

- ਗਿਆਰਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-425) ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (02 credits)
11th Paper : (PB-425) Meta-Alochana Ate viharak Alochana (02 credits)

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਭਾਸ਼ਾ ਸਕੂਲ
(FACULTY OF LANGUAGES)
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department Of Punjabi & Dogri
ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (SYLLABUS)

FOR
ਐਮ.ਏ ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ: ਪਹਿਲਾ)

MA Punjabi (Semester: 1st) + 2nd + 3rd + 4th)

ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ: 2020-22

Examinations: 2020-22

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

Credits Equivalent: 4 Credits (One credit is equivalent to 10 hours of lectures / organised classroom activity / contact hours; 5 hours of / field work / Tutorial / teacher-led activity and 15 hours of other workload such as independent individual/ group work; obligatory/ optional work placement; literature survey/ library work; data collection/ field work; writing of papers/ projects/dissertation/thesis; seminars, etc.)

Attendance Requirements: Students are expected to attend all lectures in order to be able to fully benefit from the course. A minimum of 75% attendance is a must failing which a student may not be permitted to appear in examination.

Evaluation Criteria:

1. Mid Term Examination: 25%
  2. End Term Examination: 50%
  3. Continuous Internal Assessment: 25%
- Library Work Assignment: 5%
  - Subjective Assignment: 5%
  - Quiz/Games/Puzzles: 5%
  - Personality Assessment : 5%
  - Ability to Express in Unusual Situations: 5%

Total 80 Credits Course : 20+20+20+20=80

Each Semester have 20 Credits

ਨੋਟ: ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ 2-2 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਕੋਰਸ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਨ (ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ) ਦੇ ਪੜ੍ਹਨਗੇ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

2020-2022

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (1st Semester)

ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾ : (PB-401) ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (04 credits)
1st Paper : (PB-401) Sahit Sidhant te Bharti kaav-Shastar (04 Credits)

ਦੂਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-402) ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ (04 credits)
2nd Paper : (PB-402) Das Guru Prampra (04 Credits)

ਤੀਜਾ ਪਰਚਾ : (PB-403) ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ (04 credits)
3rd Paper : (PB-403) Lokdhara te Punjabi lokdhara (04 Credits)

ਚੌਥਾ ਪਰਚਾ : (PB-404) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (04 credits)
4th Paper : (PB-404) Punjabi vartak (04 Credits)

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ (For other Departments):

ਪੰਜਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-405) ਮਾਨਵੀ ਨਿਰਮਾਨ (02 credits)

5th Paper : (PB-405) Humen Making (02 Credits)

ਛੇਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-406) ਕਲਾਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ (02 credits)

6th Paper : (PB-406) Skill Development (02 Credits)

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (2nd Semester)

ਸਤਵਾਂ ਪਰਚਾ :	(PB-407)	ਭਗਤ ਬਾਣੀ (04 credits)
7 th Paper :	(PB-407)	Bhagat Bani (04 Credits)
ਅੱਠਵਾਂ ਪਰਚਾ :	(PB-408)	ਖੋਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ (04 credits)
8 th Paper :	(PB-408)	Khoj Ate Punjabi Alochana (04 Credits)
ਨੌਵਾਂ ਪਰਚਾ :	(PB-409)	ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (04 credits)
9 th Paper :	(PB-409)	Sabhiyachar te Punjabi Sabhiyachar (04 Credits)
ਦਸਵਾਂ ਪਰਚਾ :	(PB-410)	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (04 credits)
10 th Paper :	(PB-410)	Punjabi sufi Kaav (04 Credits)

ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ (For other Departments):

ਗਿਆਰਵਾਂ ਪਰਚਾ :	(PB-411)	ਮਾਨਵੀ ਨਿਰਮਾਨ (02 credits)
11 th Paper :	(PB-411)	Humen Making (02 Credits)
ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ :	(PB-412)	ਕਲਾਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ (02 credits)
12 th Paper :	(PB-412)	Skill Development (02 Credits)

ਕੁਮਾਰ

ਮੁਖੀ

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ (3rd Semester)

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (Syllabus)

ਤੋਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-413)	ਮਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (04 credits)
13 th Paper : (PB-413)	Madhkali Punjabi Sahit da Itihas (04 credits)
ਚੌਥਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-414)	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ (04 credits)
14 th Paper : (PB-414)	Punjabi Bhasha Ate Gurmukhi Lipi (04 credits)
ਪੰਦਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-415)	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (04 credits)
15 th Paper : (PB-415)	Parvasi Punjabi Sahit (04 Credits)
ਸੋਲ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ: (PB-416)	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ-ਕਾਵਿ (04 credits)
16 th Paper : (PB-416)	Punjabi Kisa te Bir Kaav (04 Credits)
ਸਤਾਰ੍ਹਵਾਂ ਪਰਚਾ: (PB-417)	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (04 credits)
17 th Paper : (PB-417)	Adhunik Punjabi Galap (04 Credits)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐਮ.ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (MA Punjabi)

ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ (4th Semester)

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (Syllabus)

ਅਠ੍ਹਾਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-418)	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	(04 credits)
18 th Paper : (PB-418)	Adhunik Punjabi Sahit da Itihas	(04 credits)
ਉਨ੍ਹੀਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-419)	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	(04 credits)
19 th Paper : (PB-419)	Bhasha Ate Bhasha Vigian	(04 credits)
ਵੀਹਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-420)	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ	(04 credits)
20 th Paper : (PB-420)	Adhunik Punjabi Kaav	(04 Credits)
ਇਕੀਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-421)	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ	(04 credits)
21 th Paper : (PB-421)	Punjabi Natak Ate Rang Manch	(04 Credits)
ਬਾਈਵਾਂ ਪਰਚਾ : (PB-422)	ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ	(04 credits)
22 th Paper : (PB-422)	Patarkari te Punjabi Patarkari	(04 Credits)